

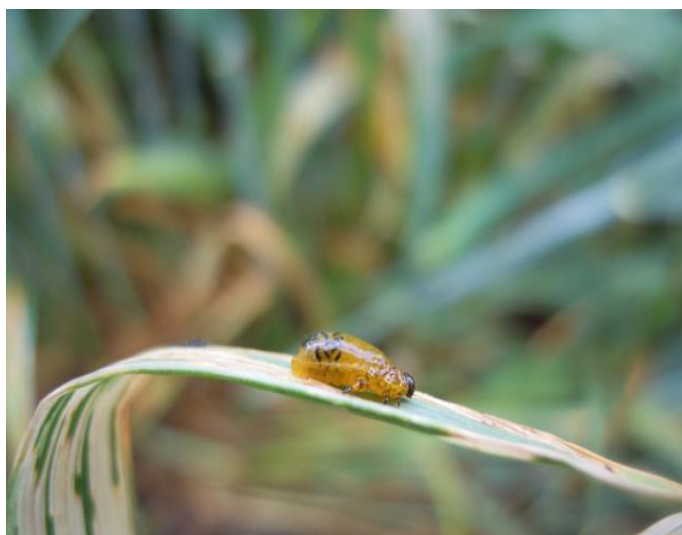
ЖИТНА ПИЈАВИЦА – *oulema melanopus*

Житна пијавица представља једну од најважнијих штеточина стрних жита код нас. Штету на усевима причињавају у првом реду ларве, а затим и одрасли инсекти.

Одрасли инсект је тамно плаве боје са наранџасто-црвеним грудним штитом и ногама, достиже дужину од 5-8 мм.

Ларва је светло-жута, прекривена са слузи у којој се налази измет тако да може добити и тамну боју, обично је дужине око 5мм.

Овај инсект презими као одрасла јединка на биљним остацима у земљишту или на коровским биљкама. Са пролећа, када дође до повећања температуре долази и до појаве овог инсекта, најчешће у марту, мада се појединих година, уколико су температуре више, може појавити и у фебруару. Даје једну генерацију у току године.

Женка положи од 100-150 јаја на лишће стрних жита, где просечно за 10-15 дана долази до пиљења ларви.

Штете које причињавају ларве житне пијавице настају због прогризања листа са горње стране, у облику уздужних пруга при чему лист добија беличасту боју. Највеће штете настају када је нападнут лист заставичар од кога зависи наливање зрна.

Ларве су најбројније крајем маја и почетком јуна, а одрасли инсекти се

јављају крајем јуна или почетком јула.

Житна пијавица има много природних непријатеља, то су у првом реду паразитне осе које нападају јаја и ларве, затим бубамаре као и паразитна гљива *Beauveria bassiana*, од које се праве и биоинсектициди.

Најважније мере борбе против ове штеточине, су стварање отпорних сорти стрних жита као и хемијске мере борбе, најпре против ларви житне пијавице а ређе против одраслих инсеката. Треба нагласити да је отпорност стрних жита на житну пијавицу у директној вези са бројем длачица на листу.

Хемијским путем се одрасли инсекти сузбијају само у случајевима када су у пренамножењу и када могу направити велике директне штете, као и да би се спречило масовно полагање јаја. Ларве треба сузбијати чим се установи њихово присуство али не пре него што се испили најмање 20% јаја.

Од стрних жита најосетљивији су јари овас и јечам а затим пшеница.

Постоји велики број инсектицида који се користе за сузбијање ове штеточине највише се користе они из групе пиретроида али се могу користити и из групе органо-фосфорних инсектицида као и комбинације инсектицида из ове две групе. Препарати који се могу користити за сузбијање житне пијавице су нпр. Нурел Д, Ципкорд, Децис, Фобос, Перфектион и велики број других препарата.

дипл. инж. Александар Ђукић